

Verdens helse

Håp i kampen mot malaria

■ Antall malariatilfeller og dødsfall er blitt betydelig redusert i Gambia. Dette er hovedsaklig på grunn en stor økning i finansiering av malariaprogrammer og intervensjoner for å beskytte gravide kvinner og barn. Dette gir håp om en gang å utrydde malaria som helseproblemet.

Det er konklusjonen til forfatterne av en retrospektiv analyse publisert i *The Lancet* (1). De fant at fra 2003–07 sank antall malariapositive blodprøver med 82 %, 85 %, 73 % og 50 % ved fire sykehus. Antall sykehusinnleggelser på grunn av malaria sank med 74 %, 69 % og 27 % ved tre sykehus i samme periode. Gjennomsnittsalder for barn innlagt med malaria økte fra 3,9 år til 5,6 år.

– Det viktigste tiltaket for å forebygge malaria har vært en økning i dekning av malarianett, med mer enn en tredobling for barn under fem år, til 49 % fra 2000 til 2006, sier David Conway, en av forfatterne av studien.

– Til tross for disse lovende resultatene er malaria fortsatt en risiko i Gambia. Skal utrydning være mulig i denne delen av Afrika, trengs videre investering i nåværende tiltak og utvikling av nye våpen, som en vaksine for å gi immunitet.

I begynnelsen av november diskuterte man i FNs miljøprogram mulige nye tiltak som et alternativ til sprøyting med diklordifenyltrikloretan (DDT) (2). DDT er en av 12 substanser som er kontrollert under Stockholm-konvensjonen på grunn av den skadelige effekten på miljøet og kan også være skadelig for mennesker. DDT blir likevel fortsatt brukt for innendørs sprøyting mot mygg.

Målet for møtet var å finne miljøvennlige alternativer til DDT som kan utvikles og distribueres til land og områder hvor malaria er endemisk.

Oda Riska

oriska@hotmail.com
Tidsskriftet

Litteratur

1. Ceesay SJ, Casals-Pascual C, Erskine J et al. Changes in malaria indices between 1999 and 2007 in the Gambia: a retrospective analysis. *Lancet* 2008; 372: 1545–54.
2. FN. Safer alternatives to malaria-controlling DDT focus of UN-backed meeting. www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=28793&Cr=Chemical&Cr1 [3.11.2008].

Internasjonal medisin

Verdens helsetilstand

Hjerte- og karsykdom er den ledende dødsårsaken i verden. Blant barn under fem år er underernæring en underliggende dødsårsak i over 30 % av alle dødsfall. Rundt ti millioner barn under fem år dør hvert år. Ni av ti barn som dør av malaria og ni av ti barn som dør av aids bor i Afrika.

Verdens helseorganisasjon har publisert en oppdatert oversikt over verdens helse basert på tall fra 2004. Dødsfall, sykdom og skader presenteres for regioner, aldre, kjønn og landsinntekt (1). Estimer for dødelighet og sykdomsbyrde i 2030 blir gitt.

De vanligste dødsårsakene er hjerte- og karsykdom, slag, pneumoni, astma/bronkitt, diaré, hiv/aids, tuberkulose og lungekreft. Fire av de ti vanligste dødsårsakene er infeksjonssykdommer, men innen 2030 kommer antall dødsfall fra ikke-smittsomme sykdommer til å øke fra 60 % til 75 %. Dersom estimatene for 2030 holder stikk, vil levealderen øke over hele verden.

Funnene fra Afrika er verre enn for andre deler av verden. Halvparten av alle dødsfall i Afrika er blant barn under 15 år. Dette står i sterk kontrast til industrialiserte land, hvor kun 1 % av alle dødsfall er blant barn under 15 år. Blant voksne i Afrika er hiv/aids den ledende dødsårsaken.

Selv om kun 8 % av verdens befolkning lever i Midtøsten, skjer hele 55 % av dødsfall på grunn av krig i denne regionen. Verden over har menn i alderen 15–60 år en mye høyere dødelighet enn kvinner

i samme aldersgruppe. Dette er hovedsakelig på grunn av høy forekomst av hjerte- og karsykdom og skader, inkludert skader fra vold og konflikt.

I Øst-Europa er dødeligheten for menn under 60 år høyere enn i noen annen region, bortsett fra Afrika. Hjerte- og karsykdom, skader og alkoholforgiftning er hovedårsakene til dette.

– Det er nødvendig å ha et globalt og regionalt bilde av dødelighet, sykdom og uførhet, sier Colin Mathers, førsteforfatter av studien. – Land verden over kan bruke denne informasjonen til å skape strategier for å bedre befolkningens helse, hevder han.

Oda Riska

oriska@hotmail.com
Tidsskriftet

Litteratur

1. The global burden of disease: 2004 update. Genève: WHO, 2008. www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/2004_report_update/en/index.html [30.11.2008].

Ifølge Verdens helseorganisasjon skjer halvparten av alle dødsfall i Afrika blant barn under 15 år. Illustrasjonsfoto Corbis/SCANPIX